

Nekaj dokumentov o dramaturgu Josipu Vidmarju

(Ob njegovi osemdesetletnici)

Ob praznovanju življenjskega in delovnega jubileja predsednika SAZU Josipa Vidmarja, ki so mu bili posvečeni številni članki, eseji in razprave tako v posebnem zborniku kot v vsem našem časniškem in revialnem tisku, smo se — v skladu s poglobitnim namenom naše publikacije — odločili za objavo nekaterih zanimivih, jubilaranta in njegovo vlogo v naši gledališki zgodovini nazorno prikazujočih listin in sporočil.

Iz na žalost skromnega gradiva smo jih izbrali devet, ki pripovedujejo (prvih pet) o njegovem imenovanju za tajnika Narodnega gledališča v Ljubljani 1934 (kot »eksterni honorarni dramaturg« tega gledališča je sodeloval že od sezone 1930/31) in o dolžnostih, ki mu jih ta služba nalaga (Golievo sporočilo 29. 11. 1934), — o francoski »počitniški štipendiji« iz l. 1936, ki jo je prejel že kot dramaturg istega gledališča (šesti in sedmi dokument), — o enem, za naše kulturne razmere značilnem trčenju (z urednikom revije »Naš val« Vladimirom Regallyjem) v zvezi z namigovanji o sestavljanju repertoarja — in končno o njegovem odhodu v partizane maja 1942, ko ga visoki komisar Grazioli post festum »odpusti iz službe«.

1.

9. 10. 1934

Ministrstvu prosvete,
Opšte odeljenje,

Beograd

Čast mi je poslati v prigibu prošnjo književnika Josipa Vidmarja za podelitev službe tajnika Narodnega gledališča v Ljubljani.

Ker je mesto tajnika prosto, in ker nadalje uprava Narodnega gledališča nujno potrebuje tajnika in ima prosilec vse kvalifikacije za to službo, uprava

njegovo prošnjo najtopleje priporoča ter prosi Ministrstvo prosvete, da se imenovanje čim prej izvrši.

Gospod Vidmar Josip sodeluje že od sezone 1930/31 dalje kot eksterni honorarni dramaturg Narodnega gledališča v Ljubljani, zategadelj predlaga uprava, da se mu ta leta vštejejo v pripravniško dobo.

Za upravo
Narodnega gledališča
v Ljubljani:
Pavel Golia,
direktor Drame.

2.

Kraljevina Jugoslavija
Ministarstvo prosvete
Opšte odeljenje
P. br. 36105
11. novembra 1934. g.
Beograd.

Na osnovu §§ 47 i 103 Zakona o činovnicima, čl. 1 Uredbe o izmenama i dopunama Zakona o ismanjenju prinadležnosti od 20. septembra 1931, sa dopunama od 28. oktobra 1931 godine, § 3. Zakona o ukidanju, izmeni i dopuni zakonskih propisa koji se odnose na vrhovnu državnu upravu i ovlašćenja P. br. 38868/34,

POSTAVLJAM:
u Narodnom gledalištu u Ljubljani

za činovničkog pripravnika struke u kojoj su zvanja rasporedjena od VIII (osme) položajne grupe, sa mesečnom platom od 1.525.— (hiljadu pet stotina dvadeset pet) dinara, VIDMARA JOSIPA, diplomiranog filozofa i književnika iz Ljubljane.

9. novembra 1934 godine
Beograd.

Po ovlašćenju
Ministra prosvete
Pomoćnik,
B. Kovačević, s. r.

3.

18. XI. 34

Gospod Vidmar Josip,
književnik,

Ljubljana

Čast mi je v prigibu izročiti Vam dekret gospoda ministra prosvete P. br. 36105 od 13. novembra 1934, s katerim ste postavljeni uradniškim pripravnikom VIII. položajne skupine pri Narodnem gledališču v Ljubljani.

Pozivam Vas, da nastopite svoje službeno mesto čim prej.
Potrebna navodila glede službenega delovanja dobite ob nastopu.

Za upravo
Narodnega gledališča:
Pavel Golia,
direktor Drame.

4.

18. XI. 34

Ministrstvu prosvete,
Opšte odeljenje,

Beograd

Čast mi je vljudno obvestiti Ministrstvo, da je z odlokom gospoda ministra prosvete P. br. 36105 od 13. novembra 1934 imenovani uradnik-pripravnik g. Vidmar Josip nastopil svoje službeno mesto pri Narodnem gledališču v Ljubljani dne 18. novembra 1934.

Za upravo
Narodnega gledališča:
upravnik.

5.

29. XI. 1934

Gospod Vidmar Josip,
tajnik Narodnega gledališča,

Ljubljana

Vaša zaposlitev v Narodnem gledališču bo predvsem književnega in dramaturško-gledališkega značaja.

Tako prevzamete predvsem skrb za vse prevode, ki bodo odslej potrebni Drami in Operi Narodnega gledališča. Vi boste predlagali prevajalca, po izvršitvi dela pregledali in ocenili prevodno delo, ga po potrebi jezikovno popravili in dramaturško preuredili.

Poleg tega boste skrbeli za pravilno izgovarjavo na odru tako v Drami, kakor v Operi in Opereti. Navodila, ki jih boste dajali izvajajočim v tem področju, boste izrekli v imenu Uprave.

Obvezno se boste udeleževali vseh bralnihkušenj, v ostalem pa onih, pri katerih boste smatrali svojo prisotnost za potrebno.

Poleg tega boste prevzeli v Drami potrebno dežurstvo.

Za upravo
Narodnega gledališča:
Pavel Golia, l. r.
direktor Drame.

Consulat de France

a

Ljubljana
(Yougoslavie)

Ljubljana, le 17 Juin 1936.

Monsieur,

J'ai l'honneur de vous faire connaître que le Gouvernement français vous a accordé une bourse de vacances dont le montant est de mille francs.

Dès que vous aurez décidé de vous rendre en France, vous voudrez bien vous présenter à ce Consulat pour y recevoir la traite du montant précité et y faire viser votre passeport.

Je vous prie, à cette occasion, de noter que vous devez utiliser votre bourse avant le 31 Décembre 1936, faute de quoi vos droits à cette faveur se trouveraient périmés.

Agréez, Monsieur, l'assurance de ma considération distinguée.

LE CONSUL DE FRANCE,
(Podpis nečitljiv).

Monsieur Josip Vidmar,
Večna pot, 3, Ljubljana.

Upravi Narodnega gledališča

v Ljubljani

V dopisu od dne 17. junija t. l. mi je Francoski konzulat v Ljubljani sporočil, da mi je francoska vlada naklonila počitniško štipendijo, ki znaša 1.000.— Fr. Ta štipendija mi je bila podeljena, da bi se kot dramaturg Narodnega gledališča v Ljubljani поближе seznanil s francoskim gledališčem in s francosko dramsko literaturo.

Pred nastopom potovanja v Pariz sporočam upravi Narodnega gledališča, da nameravam svoje potovanje razširiti in spotoma obiskati še Dunaj, Prago in po možnosti München. Rad bi si ogledal gledališča teh važnih gledaliških centrov, ker se želim strokovno izpopolniti in ker bi hotel izkustva tega svojega potovanja uporabiti pri svojem gledališkem delu. V ta namen prosim upravo, da prispeva k mojim potnim stroškom in mi podeli Din 2.000.— (Dvatisoč) popotnega prispevka.

Z odličnim spoštovanjem

Vidmar Josip

Ljubljana, dne 17. novembra 1936.

Ljubljana, dne 4. 1. 1938.

Gospod Vladimir Regally, urednik tedenske ilustrirane revije »Naš val«

Ljubljana
Knafljeva ulica 5.

Podpisana Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani Vas z ozirom na v Vaši c. reviji letnik IV od 19. do 25. XII. 1937 na strani 4 pod rubriko »Iz naših gledališč« in naslovom »V teatru pravijo« v prvem stolpcu vrsta 12.—15. objavljeno notico,

»da naš repertoar v drami sestavljajo gg. J. Vidmar, B. Stupica in S. Severjeva in je zaradi tega tako enostranski, namesto da bi ga sestavljali tisti, ki so zato postavljeni«

prijavite v prvi ali drugi prihodnji številki Vaše c. revije v istem delu in z istimi črkami sledeči

popravek :

Ni res, da naš repertoar v drami sestavljajo gg. J. Vidmar, B. Stupica in S. Severjeva in da je radi tega tako enostranski, namesto da bi ga sestavljali tisti, ki so za to postavljeni, temveč je res, da repertoar nikakor ni enostranski in da ga sestavljajo izključno tisti, ki so za to postavljeni.

Z odličnim spoštovanjem

Regno d'Italia

ALTO COMMISSARIATO
per la Provincia di Lubiana

Kraljevina Italija

VISOKI KOMISARIJAT
za Ljubljansko pokrajino

I.No.2068/1

Lubiana 27-V-1942/XX.
Ljubljana

L'Alto Commissario per la Provin-
cia di Lubiana considerato che Vidmar
Giuseppe, drammaturgo del Teatro Dram-
matico di Lubiana, da sabato, il 2
maggio a.c. non si è presentato al ser-
vizio e fino ad oggi non ne ha giusti-
ficato la sua assenza,

visti i §§ 104, p.9.105 e 106 della
Legge sugli impiegati

d e c r e t a :

Vidmar Giuseppe, drammaturgo-impie-
gato dell'VIII° gruppo del Teatro
Drammatico di Lubiana col giorno 8
maggio 1942/XX è cessato dal servizio
e il predetto è licenziato. Il paga-
mento delle sue spettanze di servizio
cessa col 31 maggio 1942/XX.

Di ciò si comunica:

- 1) Il sig. Vidmar Giuseppe, drammatur-
go del Teatro Drammatico di Lubiana,
- 2) Teatro Nazionale di Lubiana in re-
lazione allo scritto in data 18
maggio 1942/XX No 176/2 per cono-
scenza e consegna dell'atto sotto 1),
- 3) La Direzione delle Finanze di Lu-
biana con preghiera di sospendere al
nominato gli assegni di servizio col
giorno 31 maggio 1942/XX,
- 4) Divisione IV per conoscenza.

Visoki komisar za ljubljansko
pokrajino po ugotovitvi, da se
Vidmar Josip, dramaturg dramskega
gledališča v Ljubljani, od sobote
2. maja t.l. ni več javil na slu-
žbovanje in do danes ni opravičil
svojege izostanka.

glede na to na podstavi §§ 104,
t.9.,105 in 106 Zakona o uradnikih

o d l o č a :

Vidmar Josipu, dramaturgu-urad-
niku VIII. položajne skupine pri
dramskem gledališču v Ljubljani,
je z dnem 8. maja 1942/XX prestala
služba in se odpusti. Izplačilo pre-
jemkov se mu ustavi z dnem 31. maja
1942/XX.

O tem se obveščajo:

- 1) G. Vidmar Josip, dramaturg dram-
skega gledališča v Ljubljani,
- 2) Narodno gledališče v Ljubljani
v zvezi z dopisom z dne 18. maja
1942-XX števil. 176/2, radi znanja
- 3) Finančna direkcija v Ljubljani
s prošnjo, da imenovanemu ustavi
službene prejemke z dne 31. maja
1942/XX.
- 4) Oddelek IV. radi znanja.

L'Alto Commissario:

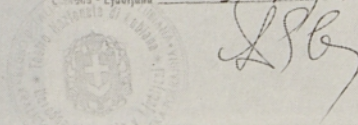
Visoki Komisar:

- L. S. -

Grazioli, MP.

Per copia conforme! Za pravilnost prepis.

Ljubljana 1. VI. 1942 (XX)

Quelques documents sur le conseiller dramatique Josip Vidmar

Josip Vidmar, le président de l'Académie slovène des sciences et des arts, fut pendant de longues années le conseiller dramatique du Théâtre National slovène à Ljubljana. A l'occasion de son quatre-vingtième anniversaire, qu'il a fêté l'année passée, beaucoup d'articles sont parus dans les journaux et dans les revues et on publia une publication spéciale en son honneur. Comme c'est déjà l'habitude, notre revue a décidé de publier quelques documents qui font partie de sa biographie d'homme de théâtre: le document de sa nomination comme secrétaire ou bien comme conseiller dramatique au Théâtre National, le document de l'attribution d'une bourse de vacances française pour qu'il »prenne de plus près la connaissance du théâtre français et de la littérature dramatique française« si bien que le document de »son licenciement des emplois d'état« en 1942 qui fut ordonné par le haut commissaire des autorités occupantes, Grazioli, postérieurement au départ de M. Vidmar pour le maquis.